

Potoki si ne zaslužijo betona

DANJEL RADETIČ

Potem ko se je v prejšnjih dneh v Cadoreju sprožil plaz in zahteval tri človeška življenja, je Renzijeve vlada takoj napovedala, da bo namenila preko milijardo evrov ukrepom za zagotavljanje protipoplavne in protiplazovne varnosti po vsej Italiji. Kakšni bodo ti ukrepi, ki so ponekod res potrebni zaradi zapuščenosti kulturne krajine, še ni znano, čeprav se velika gradbena podjetja že veselijo priliva javnega denarja in razmišljajo, kako si zagotoviti čim večje število javnih del. Ljubitelji narave po drugi strani upajo, da se bodo načrtovalci sanacijskih in regulacijskih posegov odločili za čim bolj sonaravne rešitve, kakršne v zadnjih letih pogrešamo ravno na Goriškem, kjer je bilo brez pravih razlogov reguliranih več briških potokov.

V prejšnjih tednih so s kamnitim oklepom utrdili pritok Grojnice, ki sredi akacijevega gozda med Oslavjem in Pevmo res nikogar ne ogroža, pred leti pa so se z bagri lotili Potoka pod pevmskim jahališčem. Čeprav teče sredi deželnega parka in naj bi bil torej deležen še večje zaščite, so njegovo strugo izravnali, dno prekrili z betonom in nabrežno rastlinje odstranili. Še hujšega regulacijskega posega je bila v preteklosti deležna Birša, ki se zdaj med poletnimi meseci skoraj povsem izsuši, ob močnejših nalivih pa izpodjeda svoje umetne bregove, tako da jih bo treba v kratkem spet utrditi.

Zveza Legambiente opozarja, da naj bi v prihodnosti regulacijski poseg izvedli tudi na Pevmici tik pred izlivom v Sočo; okoljevarstveniki zato pozivajo pristojne oblasti, naj se izogibajo betonu in naj posegajo po sonaravnih rešitvah, ki večinoma pomenijo tudi to, da je treba vodotokom zagotoviti več prostora za naraven, meandriraajoči potek struge. Vodni tok je treba upočasniti, česar ne dosežemo z reguliranimi strugami in kamnometi, temveč z gradnjo pragov, zatokov in prelivov - tudi s posaditvijo vrb in drugih nabrežnih rastlin, ki se jih načrtovalci dosedanjih regulacijskih posegov v Brdih tako bojijo. Kakorkoli, najboljši način, da se izognemo škodi, je zelo preprost: na poplavnih in plazovnih območjih se ne sme več dovoliti novih gradenj. Na žalost tega zlatega pravila marsikje po Italiji in tudi Sloveniji še vedno ne upoštevajo.

RIM - Odločitev Renzijeve vlade

Debora Serracchiani izredna komisarka za železarno

Za sanacijo škedenjske tovarne na voljo 41,5 milijona evrov

120 LET ALJAŽEVEGA STOLPA

Oj, Triglav moj dom

MOJSTRANA - Ob 120. obletnici postavitve Aljaževega stolpa vrh Triglava je bila včeraj ob 9. uri na vrhu slovenskega očaka spominska slovesnost, ob 18. uri pa je sledila še svečana akademija Oj, Triglav, moj dom pred Slovenskim planinskim muzejem v Mojstrani. Odprli so tudi razstavo Aljažev stolp - Ta pleh ima dušo! in razstavo slikarske kolonije Vrata 2015. Prireditve v počastitev zgodovinskega dogodka, ki se jih je udeležila velika množica, je organizirala Planinska zveza Slovenije v sodelovanju z Občino Kranjska Gora, Triglavskim narodnim parkom, Slovenskim planinskim muzejem, Planinskim društvom Dovje-Mojstrana in Planinskim društvom Ljubljana-Matica. Včerajšnja dogodka sta potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Boruta Pahorja.

Planinska in alpinistična dejavnost v slovenskih Alpah je bila v 19. stoletju pod močnim nemškimi vplivom, ki ga je prepoznal tudi župnik z Dovjega Jakob Aljaž, ki se je odločno uprl nadaljnjemu pomemčevanju. Od občin Dovje in Mojstrana je za en goldinar kupil 16 kvadratnih metrov zemljišča vrh Triglava in začel izdelavo stolpa kot planinskega zavetišča in branika slovenstva.

Njegovo izdelavo je zaupal svojemu prijatelju, kleparskemu mojstru Antonu Belcu, ki ga je izdelal iz debele pocinkane pločevine in železnih stebrov, zlitih z betonom, ter ga s tremi pomočniki postavil na vrh Triglava 7. avgusta 1895.

Stolp in zemljišče na vrhu Tri-

glava je Aljaž podaril Slovenskemu planinskemu društvu, predhodniku Planinske zveze Slovenije. Aljažev stolp ima za Slovence še danes velik simbolni pomen. Slovenija je Aljažev stolp leta 1999 razglasila za kulturni spomenik državnega pomena in ga podržavila.

Na 16. strani

RIM - Predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani bo v prvi osebi vodila okoljsko sanacijo škedenjske železarne. Tako je sklenila vlada Mattea Renzija, ki je Serracchianijevo imenovala za izredno komisarko s širokimi pooblastili za posege v zapleteni industrijski krizi tržiškega območja. Široka pooblastila pomenijo, da bo komisarka direktno upravljala sredstva za sanacijo (skupno 41,5 milijona evra), za svoje delo pa bo vsaj formalno odgovarjala Rimu. Imenovanje Serracchianijeve ima tudi politične razsežnosti, saj ne smemo pozabiti, da bodo čez manj kot eno leto volitve v Trstu, železarna pa bo ena glavnih, če že ne glavna tema volilne kampanje. Predsednica bo komisarka za eno leto, z možnostjo podaljšanja zadolžitve.

Na 4. strani

V miljsko občino prihaja izredni komisar

Na 4. strani

Tržaška občina in strah pred Slovenci

Na 4. strani

Boršt: prometna ureditev buri duhove

Na 5. strani

Po sledih izbrisanih identitet prve vojne

Na 5. strani

Pritok Grojnice ujeli v kamniti oklep

Na 9. strani

ZKB - Kupon za nakup učbenikov v TKS

Podpora šolam in družinam v stiski

GORICA - V reki se je umival

V Soči utonil mlad pribežnik

ITALIJA - Dekret o novih poslanskih okrajih

Občine iz zaščitnega zakona v vzhodnem okrožju FJK

RIM - Vlada je odobrila odlok o sestavi volilnih okrožij za izvolitev poslanske zbornice na osnovi nove volilne zakonodaje (t.i. italicum). Dekret bo pravno močan z objavo v Uradnem listu, vlada ga je sestavila na osnovi svojega prvotnega predloga in mnenj ustavnih komisij poslanske zbornice ter senata.

Furlanijo-Juljsko krajino so razdelili na zahodno in vzhodno okrožje. V prvem napovedujejo izvolitev sedem, v drugem pa šest poslancev. V prvo okrožje sodijo vse občine pordenonske pokrajine in glavnina videmskih občin, z izjemo južne Furlanije ter vzhodnih beneško-furlanskih občin in Kanalske doline, ki sodijo v zaščitni zakon za slovensko manjšino. V drugo (vzhodno) okrožje sodijo vse občine tržaške in goriške pokrajine, južna Furlanija in videmske občine, kjer se izvaja zaščitni zakon za Slovence. Vlada je spoštovala parlamentarno priporočilo o olajšani izvolitvi poslancev slovenske narodnosti.

Čeprav je bila vladna odločitev že znana, je porazdelitev okrožij sprožila včeraj v Furlaniji kar nekaj dodatnih polemik, v katere nekateri znova vpletajo Slovence. Jezni so predvsem župani iz južne Furlanije, ki nasprotujejo vključitvi teh občin v t.i. tržaško-goriško okrožje. Nekateri furlanski župani in javni upravitelji so v zadnjem trenutku zahtevali od Renzijeve vlade, naj v Furlaniji-Juljski krajini po zgledu Tridentinske-Južne Tirolske uvede t.i. uninominalna volilna okrožja. Zahteva je politične narave in brez pravne osnove, saj je zakonodajalec za Furlanijo-Juljsko krajino določil ista merila kot za vse ostale dežele, z izjemo Tridentinske-Južne Tirolske in Doline Aoste.

Vlada je dokončno potrdila razdelitev Furlanije-Juljske krajine v dve volilni okrožji za poslansko zbornico

ATENE / ŽENEVA / LONDON - Ogromen val migrantov še zlasti pritiska na Grčijo

Migrantska kriza se zaostrojuje

ATENE / ŽENEVA / RIM / LONDON - Združeni narodi so včeraj pozvali Grčijo, naj obvlada »popoln kaos« na svojih otokih, kamor je le julija prišlo skoraj 55.000 migrantov. To je več, kot jih je lani prispelo v celem letu. Grški premier Aleksis Cipras je v zagovor zatrdil, da je naval migrantov presegel zmogljivosti Grčije. K boljšemu soočanju z migranti so ZN pozvali tudi Francijo. Po podatkih Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) je v prvi polovici letošnjega leta v Grčijo prišlo skupno že 124.000 migrantov, s čimer se po prihodu migrantov uvršča že pred Italijo.

Vodja evropske veje UNHCR Vincent Cochetel je poudaril, da je za migrante na grških otokih z vidika vode, hrane in zdravstvene oskrbe povsem neustrezno poskrbljeno. »Na večini otokov ni zmogljivosti za sprejem (migrantov), ljudje ne spijo pod streho,« je povedal. Dodal je še, da morajo Grčiji pomagati tudi druge države članice EU.

Medtem je grški premier Aleksis Cipras včeraj zatrdil, da je ogromen val migrantov in beguncev presegel zmogljivosti Grčije. »Ta problem nas presega. Grčija je država v gospodarski krizi in se znotraj te krize spopada še s humanitarno krizo,« je pojasnil.

Premier je ob tem napovedal paket ukrepov za izboljšanje koordinacije vladnih organov pri spopadu z migrantsko krizo. Zagotovil je, da bo vlada pospešila postopke identifikacije, da bi migrante, ki jih prestrežejo v grških vodah in na otokih, čim prej spravili na celino. Ob tem je dodal, da bodo blizu središča Aten kmalu dokončali nov center, v katerega bodo premestili več sto migrantov, ki spijo v enem od parkov grške prestolnice. Istočasno je kritično ost uperil v države članice EU, ki niso dokončno izpolnile migrantskih kvot, ki jih je predlagala Evropska komisija, ali pa so jih popolnoma zavrnile.

Evropska komisija medtem krepi napore, da bi Grčija čim prej dobila zanj namenjen denar iz sklada EU za azil, mi-

Grški premier Aleksis Cipras je zatrdil, da je naval migrantov presegel zmogljivosti Grčije. Po podatkih Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) je v prvi polovici letošnjega leta v Grčijo prišlo skupno že 124.000 migrantov, s čimer se po prihodu migrantov uvršča že pred Italijo.

gracije in integracijo (AMIF). V Bruslju so tako izrazili upanje, da bo lahko Grčija prvo tranšo denarja prejela prihodnji teden. Do leta 2020 naj bi iz AMIF prejela skupno 260 milijonov evrov, iz drugega sklada, namenjenega upravljanju z mejami, pa naj bi v istem obdobju Grčija prejela še dodatnih 166 milijonov evrov.

K pomoči Grčiji z dodatnimi sredstvi je članice EU danes pozvala tudi Agencija EU za zunanje meje Frontex. Sporočila je še, da so na zunanji meji Grčije letos do konca julija prestregli 130.500 migrantov, kar je petkrat več kot v enakem obdobju lani. Po navedbah Frontexa je bilo devet od desetih prestreženih migrantov Sircev in Afganistancev, zabeležili pa so precejšen porast števila Pakistancev. Frontex sicer Grčiji pomaga pri nadzoru njenih mej prek operacije Pozejdon.

So pa ZN včeraj k boljšemu soočanju z migranti pozvali tudi Francijo, ki mora po njihovem mnenju pripraviti krizni načrt in tisočim migrantom, ki taborijo v Calaisu v upanju, da se bodo od tam preko Ro-

kavskega preliva prebili na Otok, zagotoviti dostojno nastavitve.

Kakih 3000 migrantov in beguncev, med katerimi številni bežijo pred vojno in preganjanjem v državah, kot so Sirija, Libija in Eritreja, je tam utaborjenih v improviziranih šotorskih vaseh. Kot je opozoril, migranti tam živijo v »grozljivih razmerah«.

V minulih tednih se je sicer močno okrepilo število migrantov, ki skušajo vdreti na železniški terminal Eurotunnela in se preko predora prebiti do Otoka. Več teh poskusov se je končalo tragično, s hudimi poškodbami in celo smrtjo migrantov. Problematika na francoski strani predora v Calaisu je postala politični vroči kostanj, ki si ga podajata Pariz in London.

Britanska vlada je prejšnji teden obljubila 10 milijonov evrov za izboljšanje ograje okoli železniškega terminala Eurotunnela v Coquellesu pri Calaisu. A Cochetel je danes ocenil, da so ograje kontraproduktivne, saj da ne morejo rešiti problema in bodo migrante le prisilile v še hujska tveganja.

V predoru so včeraj aretirali migranta, ki se je kar peš odpravil proti Otoku in se skoraj prebil skozi 50-kilometrski predor. 40-letnega Sudanca so aretirali blizu vhoda na britanski strani predora. Ovadili so ga zaradi oviranja prometa in naj bi ga kmalu privedli pred sodnika v Angliji.

V minulih dneh so zabeležili po nekaj sto poskusov vdorov v predor na noč, potem ko so na vrhuncu kaosa v začetku prejšnjega tedna migranti v predor v eni noči skušali vdreti kar 2000-krat. Od junija je v poskusih vdora v predor umrlo deset ljudi.

Medtem pa se je v Sredozemlju nadaljevalo iskanje preživelih sredine migrantske tragedije ob obali Libije, v kateri naj bi po ocenah umrlo 200 migrantov, ko se je potopila prenapolnjena ribiška ladja, v kateri je bilo okoli 600 migrantov. Rešili so najmanj 370 ljudi. Italijanska obalna straža je sicer včeraj drugod rešila 241 migrantov, ko sta v težave zašla dva čolna. Že v četrtek pa so v več akcijah v Sredozemlju rešili okoli 1200 migrantov.

Umrli nekdanji župan Bologne Renato Zangheri

V 90. letu starosti je včeraj v Imoli umrl nekdanji dolgoletni in priljubljeni župan Bologne Renato Zangheri. Mestu je županoval od leta 1970 do leta 1983, ravno v »svinčenih letih« letih, ko je Italija doživljala najhujši val terorizma. Žrtev najbolj krvavega med atentati črnih teroristov je bila pred 35 leti prav Bologna, ko so poglani v zrak celo krilo železniške postaje. Takrat je bilo 85 ljudi ubitih in 200 ranjenih. Zangheri je bil kot župan simbol odločnega boja proti terorizmu, zaslovel pa je tudi kot učinkovit upravitelj. Bologna je bila za časa njegovega županovanja simbol modernizacije storitev, z velikim občutkom za socialo. Renato Zangheri je bil tudi eden vidnih vsedravnih voditeljev Komunistične partije Italije v obdobju, ko jo je vodil priljubljeni reformist in inovator Enrico Berlinguer. Bil je tudi za dva mandata poslanec in šef parlamentarne skupine KPI.

Oče prosil skrajneže IS naj se usmilijo sina

ZAGREB - Oče hrvaškega državljana Tomislava Salopeka, ki so ga pripadniki IS ugrabili v Egiptu in zagrozili, da ga bodo usmrtili (kar naj bi se zgodilo včeraj), je skrajneže prosil, naj se usmilijo njegovega sina, francoske in egiptovske oblasti pa, naj ga pomagajo rešiti. Ultimat se je medtem iztekel, egiptovski mediji pa omenjajo možnost 48-urnega podaljšanja. Egiptovska veja Islamske države je v sredo zagrozila, da bo Tomislava Salopeka, ki je v Egiptu delal kot geodet za francosko podjetje CGG, usmrtila v 48 urah, ki so se iztekle včeraj. Sodeč po uri, ki je odštevala čas na spletni strani skrajnežev, točno ob 17.35 po srednjeevropskem času. V zameno za njegovo življenje IS zahteva izpustitev muslimank iz egiptovskih zaporov. Salopeka so sicer ugrabili 22. julija na območju Kaira, ko je bil z voznikom na poti v službo.

ZLATO (999,99%) za kg **32.020,85 +117,13**

SOD NAFTE (159 litrov) **48,59 \$ -1,88**

EVRO **1,0941 \$ +0,50**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 7. avgusta 2015

valute	evro (povprečni tečaj)	
	7. 8.	6. 8.
ameriški dolar	1,0941	1,0885
japonski jen	136,43	135,94
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,024	27,029
danska krona	7,4620	7,4614
švicarski frank	0,70510	0,70140
madžarski forint	310,35	310,45
poljski zlot	4,1853	4,1846
romunski lev	4,4115	4,4125
švedska krona	9,5744	9,5365
avstralski dolar	1,4809	1,4793
norveška krona	9,0410	9,0260
hrvaška kuna	7,5515	7,5660
ruski rubel	70,2133	69,8530
turška lira	3,0512	3,0316
avstralski dolar	1,4809	1,4793
braziljski real	3,8579	3,8273
kanadski dolar	1,4313	1,4333
kitajski juan	6,7940	6,7593
indijska rupija	69,8200	69,4082
mehiški peso	17,8180	17,8345
južnoafriški rand	13,8948	13,8905

LJUBLJANA - Minister Karl Erjavec in predsednik odbora DZ za zunanjo politiko Jožef Horvat

O novem slovenskem arbitru odločitev prihodnji četrtek

LJUBLJANA - Zunanji minister Karl Erjavec in predsednik odbora DZ za zunanjo politiko Jožef Horvat sta včeraj sporočila, da bo slovenska politika o novem arbitru na arbitražnem sodišču med Slovenijo in Hrvaško odločala prihodnji četrtek. Erjavec je dejal, da »ga bomo pravočasno imenovali«. Horvat je pozval predvsem k državniški državi slovenske politike. Kot sta napovedala na skupni novinarski konferenci, se bodo že v četrtek zjutraj sestali voditelji parlamentarnih strank, nato bo potekala zaprta seja odbora DZ za zunanjo politiko (OZP), zatem pa še seja vlada. Kot je dejal Erjavec, bo Slovenija arbitra pravočasno imenovala. Rok sodišča naj bi se sicer iztekel 20. avgusta.

Glede tega, koga bi lahko imenovala Slovenija oz. ali bi to odločitev morda prepustila predsedniku arbitražnega sodišča, se ne Erjavec ne Horvat nista želela izrekati. Kot je dejal Erjavec, bo odločitev odvisna od razprave na sestanku predsednikov strank, pomembno bo tudi mnenje OZP, na koncu pa bo odločitev sprejela vlada.

Erjavec je sicer vmes nakazal, da »kar se tiče našega arbitra, ga bomo pravočasno imenovali«, pričakuje pa, da se bo to zgodilo v četrtek.

Horvat pa je na vprašanja glede tega, kdo naj bi bil arbitra dejal, da je ta trenutek najbolj pomembno, »da v ospredje postavimo državo republiko Slovenijo; zdaj ni čas, da v ospredje postavljamo strankarske interese, še manj interese posameznih politikov«.

Erjavec je tudi zavrnil, da bi moral zaradi odstopa arbitra Ronnyja Abrahama prevzeti odgovornost. »Lahko vam zagotovim, da ga nisem prepričeval, naj odstopi,« je dejal minister in zavrnil, da odstop Abrahama ni nič posebnega, v bistvu »del pravnega postopka«.

Na včerajšnjem sestanku na zunanjem ministrstvu, ki je bil sicer namenjen predvsem oceni stanja po odstopu Abrahama, so ob Erjavcu in Horvatu sodelovali še predstavniki iz urada predsednika republike, iz premierjevega kabineta ter DZ. Sodelovala sta tudi slovenski veleposlanik na Hrvaškem Vojko Volk in slovenska agentka pred arbitražnim sodiščem Mirjam Škrk.

Zakaj se je Abraham odločil za od-

Karl Erjavec in Jožef Horvat

MMK

stop, Erjavec ni želel komentirati. Je pa poudaril, da se arbitražni postopek nadaljuje in da Slovenija v celoti zaupa arbitražnemu sodišču. Tudi Horvat je spomnil, da tudi OZP, ki celoten postopek veskrozi skrbno spremlja, podpira krepitev integritete in neodvisnosti sodišča ter vztra-

ja, da se postopek izpelje do konca.

Erjavec je še pojasnil, da so v stalnem stiku tudi z odvetniško ekipo, vendar pa, kot je dejal, vsebine teh pogovorov ne more javno komentirati. Ponoval pa je tudi stališče, da enostranski odstop od arbitraže, za katerega se je

odločila Hrvaška, ni mogoč. Je pa menil, da Hrvaška glede na namero po odstopu od arbitraže svojega novega arbitra ne bo imenovala. Rok sodišča se izteče 14. avgusta, dan kasneje, kot je odločitev o »slovenskem« arbitru napovedala slovenska vlada.

Minister pa je izrazil zadovoljstvo, da nadaljevanje arbitražnega procesa kot edinega načina reševanja vprašanja med Slovenijo in Hrvaško podpira tudi Evropska komisija, kar je po mnenju Erjavca ključno. »Tudi ostale države, zlasti članice Evropske unije so tega mnenja,« je zatrdil Erjavec in spomnil, da je bil arbitražni sporazum podpisan tudi pod okriljem švedskega predsedstva EU.

Sicer pa slovenska diplomatska mreža aktivno pojasnjuje situacijo in stališča Slovenije, da vidimo arbitražo kot edini instrument za razreševanje tovrstnih sporov. »V regiji imajo nekatere države še odprta mejna vprašanja in stališča Slovenije je, da je arbitražni postopek pravi način reševanja teh sporov,« je še dejal minister. (STA)

DANILO TÜRK Mirno kri in naprej z arbitražo

Danilo Türk

ANSA

LJUBLJANA - Nekdanji predsednik republike Danilo Türk, sicer univerzitetni docent in izvedenec v mednarodnem pravu, meni, da je v sporu s Hrvaško glede reševanja mejnega spora za Slovenijo trenutno najboljša možnost vztrajanje pri arbitraži. »Če Slovenija pokaže, da ima trdno hrbtenico, odločno voljo in zna uporabiti mednarodno pravo, lahko doseže pravično rešitev,« je dejal za Odmeve na TV Slovenija. »To je trenutek, ko moramo ohraniti mirno kri in trdno roko,« je o trenutni situaciji dejal nekdanji predsednik države. Ocenil je, da je v tem trenutku vsekakor odločilnega pomena enoten pristop slovenske politike.

Glede izbire novega slovenskega arbitra je možnosti več. Ena od njih je, da ga izbere predsednik arbitraže in Türk te možnosti ne bi izključil, saj ima v tem trenutku določene prednosti. Vsekakor pa bo treba najti dobro rešitev.

Govoriti o planu B pa je po mnenju nekdanjega predsednika države nesmiselno. V preteklem tednu se je po njegovih besedah dvignil »močan in agresiven val protiarbitražne dejavnosti«, ki smo jo videli v saboru in v medijih. »A ta val se bo raztreščil v nič, če bo naletel na dovolj trdno skalo vztrajanja o arbitraži,« je ponazoril.

Arbitraža je namreč precej močnejša ustanova, kot je razbrati iz trenutnih medijskih zapisov tako na Hrvaškem kot v zadnjih dneh tudi v Sloveniji. »Vztrajanje pri arbitraži je najboljša pot,« je menil Türk.

Glede sodelovanja Hrvaške je dejal, da arbitraža sicer ne more fizično prisiliti nobene države k določenemu ravnanju. Izreka pa končno in pravno obvezujočo odločitev. »Sloveniji je v tem trenutku v najboljšem interesu, da vztraja pri arbitraži, doseže končno sodbo, nato pa se bomo zavzemali za to, da se ta sodba uresniči. Čaka nas dolgo delo, ki pa lahko da dobre rezultate,« je dejal nekdanji predsednik.

Če bo Slovenija trdna, bo učvrstila tudi hrbtenico tistih, ki v mednarodni skupnosti trenutno niso tako zelo sigurni, je še prepričan.

DEŽELNI ODBOR - Sklep o obnovi socialnih stanovanj

13,5 milijona € za 12 občin

V Trstu naj bi obnovili 1.143 stanovanj - Med prejemnicami tudi občini Devin-Nabrežina in Gorica

VIDEM - Deželni odbor je včeraj zasedal v Vidmu in med drugim sprejel tudi ukrep na področju socialnih stanovanj. Na podlagi seznama občin, v katerih je stanovanjska stiska najbolj občutena, so namreč določili, katere uprave bodo prejemnice posebnega državnega prispevka za obnovo in racionalizacijo socialnih stanovanj, ki so v lasti občin oziroma podjetij ATER. Prispevek znaša 13,5 milijona evrov, razdelili ga bodo med dvanajst občin, obnovitvena dela pa naj bi zadevala skoraj 1.600 stanovanj. Največ jih bodo obnovili v Trstu (1.143), najmanj (10) pa v Casarsi della Delizia. Prispevka bodo deležne tudi občine Manzano in Moznica (Moggio Udinese), v vsaki načrtujejo obnovo dvanajstih stanovanj, Devin-Nabrežina (13), Maniago (19), Ronke (58), Pordenon (60), Milje (61), Videm (68), Tržič (68), Gorica (72).

Omenjene občine in podjetja ATER imajo za vložitev prošnje čas do 7. septembra, dežela pa mora ustrezni seznam dostaviti ministrstvu za infrastrukturo do 18. septembra.

Podjetje Ater ima v Trstu številna stanovanja FOTODAMJ@N

FORNI AVOLTO Podrl se je most, skupina skavtov padla v Rio Degano

FORNI AVOLTRI - Za večjo skupino skavtov skupine Agesci 11 iz Vicenze bo spomin na izlet v kraju Forni Avoltri v naši deželi zelo neprijeten. Pod njihovo težo se je namreč podrl lesen mostiček za pešce nad rečico Degano in mnogi izmed njih so padli v vodo. K sreči je bil most postavljen le polmetra nad rečno strugo, tako da padec ni imel hujših posledic, vode v Rio Deganu pa je v tem sušnem času le za kakih 20 do 30 centimetrov višine. A kakih deset (od skupno šestdesetih) mladincev so morali kljub temu pospremiti v bolnišnico zaradi poškodb hrbtenice, okončin ali kolen. Zdravstveno stanje štirih izmed njih je nekoliko hujše, vendar ni nihče v življenjski nevarnosti. Novica, da so v nesrečo vpleteni mladostniki, je kajpak povzročila veliko preplaha, tako da sta na kraj nezgode priletela kar dva helikopterja, več rešilcev, gasilci in karabinjerji iz Tolmeča.

Zanimivo, na most, ki je postavljen nedaleč od znane tovarne z mineralno vodo, so se skavti podali, da bi posneli spominsko fotografijo s poletnega kampiranja v kraju Pierabach.

LIPICA - Kobilarni priznanje turističnega portala

TripAdvisor poddelil certifikat odličnosti

LIPICA - Kobilarna Lipica je že tretje leto zapored prejela štiri zvezdice in certifikat odličnosti na vodilnem svetovnem turističnem portalu TripAdvisor. Obiskovalcem Kobilarne Lipica še dolgo ostanejo v spominu pogled na čredo lipicanskih kobil z žrebeti in najstarejši hlev s plemenskimi žrebci, voden ogled kobilarne in predstava Lipiške klasične šole jahanja, ki je še posebej čudovita in nepozabno doživetje.

»Štiri zvezdice po oceni uporabnikov TripAdvisorja potrjujejo tudi pravilnost naše usmeritve, da poskrbimo za dvig kakovosti storitev in dobro počutje gostov. Ob izjemnosti črede 350 lipicancev in posestva kobilarne, ki letos praznuje 435. obletnico, je prav to pot do cilja, ki ga želimo doseči v prihodnje, to je do petih zvezdic oziroma najvišje mogoče ocene obiskovalcev portala TripAdvisor,« poudarja v. d. direktorja Kobilarne Lipica dr. Boštjan Bizjak. Po zaključku letošnje prenovitve kobilarne v vrednosti kar 5,6 milijona evrov bosta med glavnimi cilji lipiške kobilarne nadaljnja rast zadovoljstva in števila obiskovalcev. Število obiskovalcev bo tako do leta 2017 z načrtanim in strateško zastavljenim delom na po-

dročju marketinga predvidoma doseglo številko 100 tisoč. K temu bo pripomogla tudi vpeljava mobilne aplikacije za samostojne ogledne večine lipiškega posestva. Tako obiskovalci ne bodo več vezani na urnik vodenih ogledov. Individualno se bodo lahko odločali, na katerih predelih posestva bodo preživeli največ časa, saj jim bosta mobilna aplikacija in navigacija to tudi omogočali.

Lipica pa vabi na obisk od 2. do 6. septembra na mednarodno literarni festival Vilenica, praznovanje ob 435. obletnice Kobilarne Lipica in Dan Kobilarne Lipica (20.9.) in mednarodno razstavo psov (3. in 4. 10.)

Olga Knez

GOSPODARSTVO - Odločitev vlade Mattea Renziija

Debora Serracchiani izredna komisarka za okoljsko sanacijo škedenjske železarne

Za ukrep je na voljo skupnih 41,5 milijona evra - Povečana vloga državne družbe Invitalia

Predsednica Furlanije-Juljske kraje Debora Serracchiani bo v prvi osebi vodila okoljsko sanacijo škedenjske železarne. Tako je sklenila vlada Mattea Renziija, ki je Serracchianijevo imenovala za izredno komisarko s širokimi pooblastili, kot piše v vladnem ukrepu, za posege v zapleteni industrijski krizi tržaškega območja. Na podlagi teh širokih pooblastil bo komisarka direktno upravljala sredstva za sanacijo (skupno 41,5 milijona evrov), za svoje delo pa bo vsaj formalno odgovarjala le Rimu. Imenovanje predsednice Serracchiani ima tudi politične razsežnosti, saj ne smemo pozabiti, da bodo čez manj kot eno leto v Trstu volitve, železarna pa bo ena glavnih, če že ne glavna tema volilne kampanje.

Dekret o imenovanju je ob prisotnosti komisarke podpisal podtajnik pri predsedstvu vlade Claudio De Vincenti, vzporedno pa so tudi podpisali programski sporazum za sanacijo škedenjske tovarne. Za to je na razpolago kar 41,5 milijona evrov, od katerih je 26 milijonov že v deželni blagajni. To je kar velika vsota, ki bi morala zadostovati za tako velik in tudi zapleten okoljsko-industrijski poseg, ki bi moral rešiti železarno pred zaprtjem, predvsem pa močno zmanjšati sedanje onesnaževanje.

Včeraj sklenjeni programski dogovor predstavlja zadnjo etapo v zapletenem sanacijskem postopku, ki se je pričel lanskega januarja. Okvirni dogovor so sklenile krajevne uprave, vlada in pristaniška oblast, k sanacijskemu po-

Levo nasmejana Debora Serracchiani in vladni podtajnik Claudio De Vincenti po včerajšnjem podpisu dogovora; desno železarna, ki še vedno onesnažuje Škedenj in okolico

stopku je nato pristopila še železarska družba Arvedi, ki je kupila obrat od družbe Lucchini. Družbo Arvedi pri tem zastopa pooblaščen podjetje Siderurgica Triestina, ki upravlja železarno. Pri izvajanju sanacije bo imela glavno besedo državna družba Invitalia, ki deluje v sklopu gospodarskega ministrstva.

Imenovanje Serracchianijeve za izredno komisarko za železarno je bilo sicer »v zraku«, ni pa bilo edina op-

cija, ki jo je imela na razpolago Renzijeva vlada. Na to odločitev je, kot omenjeno, vplivala tudi politično-volilna računica leve sredine v pričakovanju spomladanske volilne preizkušnje.

Nova komisarka se je po krajši slovesnosti na sedežu predsedstva vlada zahvalila za imenovanje, ki ji nalaga velike odgovornosti. Sanacija železarne je dejansko prvi večji okoljski poseg, od kar je bil Trstu in njegovi industrijski co-

ni leta 2001 priznan položaj visoko onesnaženega območja. Vladni podtajnik De Vincenti je imenovanje komisarke označil za radikalen poseg, ki ima za cilj zaščito okolja in istočasno gospodarsko-zaposlitveno solidnost železarne. Med prvimi je odločitev o železarni pozdravil župan Roberto Cosolini, ki računa na uspeh sanacije ... in obenem na razočaranje tistih, ki upajo, da se ne bo nič zgodilo.

Skrb za tako velike okoljske in gospodarske posege rimska vlada navadno zaupa menedžerjem in izvedencem, v škedenjskem primeru pa se je odločila za politično-upravno rešitev. To pomeni nedvomno priznanje deželni upravi in njeni predsednici, ki jo čaka zelo zahtevna naloga v ne ravno naklonjenem okolju. Ne samo iz okoljskega vidika.

S.T.

POLITIKA - Nesklepčnost občinskega sveta V Miljah pričakujejo izrednega komisarja

V Miljah v kratkem pričakujejo tako imenovanega komisarja »ad acta«, ki bo poskrbel za zamenjavo občinskih svetnikov in s tem omogočil redno delovanje občinskega sveta in odbora župana Neria Nesladka. Da je komisar, ki ga bo imenovala Dežela tik pred vrati, je bilo jasno na predsinodni seji občinskega sveta, ki je bila znova nesklepčna. Komisar bo v Miljah le nekaj minut (zato mu pravijo »ad acta«), saj bo namesto občinskih svetnikov zamenjal svetnike, ki so odstopili. Takšen upravno-politični zaplet, o katerem smo že obširno poročali v preteklih dneh, je zelo nenavaden za naše razmere.

Občinska seja je bila zopet nesklepčna zaradi zadržanja bivšega odbornika Fabia Longa, zastopstva Stranke komunistične prenove in desnosredinske opozicije. Svetnikov teh skupin namreč spet ni bilo zraven, ko je bilo treba dopolniti sestavo občinske skupščine. V desni sredini predstavlja izjemo Fernando Parlato. Potrdil je sicer svojo opozicijsko vlogo, opozicija pa po njegovem ne pomeni bojkota normalne občinske dejavnosti.

Župan Nerio Nesladek včeraj ni skrival svojega razočaranja nad potekom dogajanja in obenem potrdil

Miljski župan Nerio Nesladek

ARHIV

oceno, da gre za destruktivno držo tistih, ki onemogočajo sklepčnost občinskih sej. »S tem si prevzemajo veliko odgovornost. Ne gre le za zamenjavo občinskih svetnikov, ki bi morale biti nekaj normalnega v demokraciji, pač pa za veliko škodo, ki jo ti ljudje povzročajo Miljam,« ocenjuje župan.

Zaradi te absurdne situacije je moral občinski svet znova preložiti odobritev načrta za gradnjo novega akvarija, urbanistični ukrep za ureditev obale in načrt za nov sedež občinske civilne zaščite. »To so ukrepi, ki se ne tičejo le župana in njegove koalicije, temveč so pomembni za vso miljsko občinsko skupnost,« dodaja Nesladek. V kratkem ga bo v uradu na županstvu, kot rečeno, za kratek čas nadomestil izredni komisar.

S.T.

REFORMA UPRAV - Sandra Savino (FI)

Poslanka se boji prevlade Slovencev

Tržačani pazite, ker bi znale manjše občine, kjer prevladujejo Slovenci, »požreti« tržaško občinsko upravo. To je sporočilo, ki ga je poslanka stranke Forza Italia Sandra Savino z dnevnika *Il Piccolo* naslovlila krajevnim političnim silam v zvezi z nastajajočim statutom nove tržaške medobčinske zveze. Poslanka, ki je vse prej kot naivna, ne zanima toliko statut, kot pa spomladanske občinske volitve, na katerih naj bi desno sredino kot županski kandidat zastopal Roberto Dipiazza. Pogojniki je obvezen, ker bo Dipiazza najavil kandidaturu, ko bo prepričan, da ima za seboj solidno koalicijo. Trenutno je (še) nima.

V pričakovanju Dipiazze je treba napadati aktualnega župana in mu očitati »kapitulantsko držo« pred manjšimi občinami. Ni važno, če je Roberto Cosolini takoj pojasnil, da bo Trst imel odločilno vlogo v zvezi občin, pomembno je ustvariti vtis, da je župan politični talec okolice in posledično tudi slovenske narodnostne skupnosti.

Poslanka Sandra Savino je, kot rečeno, vse prej kot naivna in ima za seboj dovolj politične kilometrine, da ve, kam cilja in proti komu. V Forza Italia velja za zvesto politično sopotnico nekdanjega parlamentarca Giu-

Poslanka Sandra Savino

ARHIV

lia Camberja, ki je v zadnjem času tiho, njegov vpliv, ki je na desnici še vedno otipljiv, pa bo pomemben in morda odločilen za morebitnega kandidata Dipiazza. Nekdanji župan se je sicer na deželni ravni opredelil za Renza Tonda in na državnih za Corrada Passero, za volitve pa bo skušal zediniti vso tržaško desno sredino (vključno s Severno ligo). Dipiazza bo na svojo stran skušal pritegniti tudi Franca Bandellija in Roberta Antonioneja, ki sta sicer z opozicije trenutno še kar naklonjena Cosoliniju.

V pričakovanju »velike« desnosredinske koalicije se je poslanka Savino sedaj spravila na Cosolinija. Ne zaradi njegovih upravnih in političnih izbir, temveč zaradi njegove »podrejenosti« manjšim občinam in Slovincem.

S.T.

Prof. Panzi red za zasluge

Giuliano Panza, redni profesor seizmologije na tržaški univerzi, bo odlikovan z redom za zasluge italijanske republike (cavaliere dell'Ordine al Merito). Odlikovanje si je zaslužil z visoko kvalificiranim znanstvenim delom na področju geofizike in seizmologije in dosežki v splošno javno dobro. Panza vodi raziskovalno skupino Sand v tržaškem mednarodnem centru Abdus Salam, sodeluje pa tudi z italijansko vesoljno agencijo in pekinjskim inštitutom za geofiziko.

Denarnico pozabil v Piranu

51-letni italijanski državljani je v piranskem gostinskem lokalu kupil pijačo, po plačilu pa denarnico pozabil na pultu in odšel s plovilom v Sesljan. Tam je opazil, da nima denarnice in takoj poklical v lokal, kjer so mu povedali, da so jo dali osebi, ki je bila poleg njega za pultom misleč, da je njegova. Sreča v nesreči: zvečer so slovenski turisti v Piranu videli moškega, kako iz denarnice vleče kartice in dokumente ter jih meče v morje. Ko je moški odšel, so pobrali kartice in jih odnesli na enoto policije. Italijanski državljani je tako vsaj prišel do svojih dokumentov, neznanec pa si je protipravno prilastil 300 evrov in usnjeno denarnico.

Kradel kavo

V marketu Pam v Drevoredu campi elisi so prodajalci zasačili mlajšega moškega, ki je v torbo stlačil deset zavojčkov kave, vrednih približno 60€. Komercialni direktor je poklical policijo. Fanta, ki je romunski državljani brez stalnega bivališča pri nas, so prijavili.

BORŠT - Obnovitvena dela vaškega jedra burijo duhove

Iz Boršta v Boljunec le preko Bazovice

Prebivalci zgornjega Boršta že več časa prisiljeni na daljši obvoz

Župan Klun s predstavniki podjetja Mari in Mazzaroli med ogledom gradbišča

FOTODAMJ@N

»Če hočeš nekaj imeti, moraš tudi nekaj žrtvovati,« tako razmišlja vsaj en del Borštčanov, ki so se v prejšnjih dneh soočali z javnimi deli v vaškem jedru in posledično novo prometno ureditvijo. Ta je zgornji Boršt odrezala od spodnjega, tako da so »zgornji« Borštani primorani na daljši obvoz skozi Jezero in Bazovico ... tudi v primeru, ko želijo v Boljunec. Odrezani del vasi je močno ogorčen ravno zaradi odvečnih kilometrov, ki bremenijo predvsem denarnico. Na četrtkovem srečanju s predstavniki podjetja Mari in Mazzaroli ter županom Sandym Klunom so se krajinam najbolj započili ravno v to težavo, na račun samih del so imeli manj očitkov.

A stopimo korak nazaj in se postavimo na začetek zgodbe o preureditvi borštanskega središča. Župan Klun je ob svoji izvolitvi Borštanom obljubil ureditev vaškega jedra in tako uslišal številne domačine, ki so se pritoževali, da jih je občinska uprava v zadnjih letih zanemarila.

Obljuba seveda dela dolg, ki pa ga je župan dokaj hitro izplačal in obnovitvenim delom v Borštu namenil približno 500 tisoč

evrov. Borštani naj bi tako spomladi 2016 dočakali novo kanalizacijo, vodovodno ureditev in razsvetlavo, za prebivalce spodnjega dela vasi pa bo možen priključek tudi na Acegasovo plinsko omrežje.

Četrtkovo srečanje je kot omenjeno minilo v znamenju vroče krvi. Odbornik za javna dela Franco Crevatin je sicer umirjeno in strpno opisal potek del in nadaljnji razvoj načrta, nekateri domačini pa so mu redno segali v besedo in stopnjevali naelektrono ozračje. Obenem je Crevatin dejal, da se občinska uprava ne skriva pred težavami, ki jih ustvarjajo dela. »Težave žal so in težko se jim lahko izognemo, smo pa tukaj z vami, da jih rešimo na najboljši način,« je še dejal Crevatin.

Odbornik je vaščanom povedal, da so že stopili v stik s pokrajino, ki je pristojna za ceste in prometno ureditev. To pa predvsem zato, da bi ustregli željam prebivalcev zgornjega Boršta, ki bi radi pridobili dovoljenje za začasno vožnjo preko kolesarske steze. Odgovor pokrajine je bil negativen, tako da se je rešitev »pametnejše« prometne ureditve še dodatno oddaljila. Preko kole-

sarske steze lahko trenutno vozijo le interventna vozila; nekateri pa so si kljub temu pomagali po svoje ...kljub temu, da je vožnja po njej zasebnim motornim vozilom prepovedana.

Župan Klun napoveduje novo srečanje s pristojnimi pokrajinski uradi, nekateri vaščani pa že zbirajo podpise za novo ureditev. Dela so po obnovi kanalizacije trenutno ustavljena. Prehod pred Srenjsko hišo, kjer je bila in bo septembra ponovno zapornica, je trenutno omogočen vsem vaščanem (in samo njim), septembra pa se dela nadaljuje z ureditvijo plinskega omrežja do zavoja pri pokopališču.

Tako krajinam kot občinska uprava si želijo umiriti spor glede prometne ureditve. Trenutno mora prebivalec zgornjega Boršta, ki želi do bližnjega Boljunca, prevoziti 12 km daljšo pot kot bi jo sicer (in to le v eno smer). Zato njihova jeza ne preseneča, rešitev pa je najbrž nekje na pol poti med njihovo potrepljivostjo in zdravo pametjo vpletenih tehnikov. Le tako bodo Borštani preživeli bolj sproščeno jesen.

Andrej Marušič

MANJŠINA - Sklep deželne vlade

50.000€ za šoli Pangerc in Stefan

Deželna vlada je na predlog odbornika Giannija Torrentija razdelila 50 tisoč evrov iz deželnega sklada za slovensko manjšino. Polovico denarja so namenili večstopenjski šoli Josip Pangerc iz Doline, drugo polovico pa tržaški višji šoli Jožef Stefan. S tem prispevkom bosta omenjeni šoli obogatili svojo pedagoško-izobraževalno ponudbo, s posebnim poudarkom na izmenjavah dijakov in učnega osebja. Te projekte bosta šoli izvajali v sodelovanju s šolskimi institucijami republike Slovenije, piše v sporočilu deželnega odbora.

Vlada FJK se je tako odločila na osnovi sklepa deželnega sveta in pozitivnega mnenja deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Deželni sklad za slovensko manjšino je uvedla Illyjeva uprava, nato so sklad uzakonili v deželnem zaščitnem zakonu za slovensko manjšino iz leta 2007. V času desnosredinske uprave predsednika Renza Tonda je ome-

Matura na zavodu Stefan

njeni sklad obstajal le na papirju, saj je bil dejansko brez proračunskega kritja in torej praktično neuporaben. Finančna sredstva so v sklad spet prišla leta 2013, ko je deželno upravo prevzela levosredinska koalicija predsednice Debore Serracchiani.

PRISTANIŠČE - Zadovoljstvo upraviteljev

22 milijonov za obnovo železniške mreže

Medministrski odbor za ekonomsko načrtovanje (CIPE) je odobril načrt za obnovo in nadgradnjo železniške mreže tržaškega pristanišča. V ta namen bo nakazal 22 milijonov evrov, katerim je treba pristi 28 milijonov, ki jih že predvideva dogovor s italijansko železniško mrežo RFI: skupaj bo torej na voljo 50 milijonov evrov, s katerimi bi morali v celoti kriti predvidena dela.

Nad odobritvijo pomembnega financiranja sta izrazila zadovoljstvo tako deželna predsednica Debora Serracchiani kot komisar Pristani-

ške oblasti Zeno D'Agostino. Po njuni oceni bodo obnovitvena dela na območju postaje pri Sv. Andreju in prilagoditev železniške mreže evropskim standardom dala pomemben zagon pristaniški dejavnosti. Načrt namreč predvideva podaljšanje tirov, kar bo omogočilo sestavo do 750 metrov dolgih vlakov, ob tem pa tudi izboljšanje povezav s pomoli, posege na električnem omrežju itd. Zaradi vsega povedanega naj bi bili prihodi in odhodi vlakov pri Sv. Andreju učinkovitejši, kar naj bi pozitivno vplivalo na celotno pristaniško dejavnost.

POKRAJINA TRST - Zgodbe iz naših krajev 1914-2014: ovrednotenje vojaških pokopališč na Proseku in v Nabrežini

Po sledih izbrisanih identitet

Doslej nemi grobovi na avstro-ogrskih pokopališčih iz prve svetovne vojne na Proseku in v Nabrežini bodo po zaslugi projekta Zgodbe iz naših krajev 1914-2014 (v okviru deželnega projekta za razvoj podeželja) končno lahko »spregovorili« in obiskovalcem razkrili vsaj nekaj podatkov o osebah, ki tam počivajo. »Vodila nas je zlasti velika želja po očlovečenju in ovrednotenju teh pokopališč, po opozarjanju na vojake, ki so izgubili življenje v času vojne,« je novinarje nagovoril podpredsednik tržaške pokrajine Igor Dolenc, ki je skupaj s številnimi krajevnimi združenji in akcijsko skupino Las Kras partnerica projekta. Po novem bodo morebitni potomci padlih oz. raziskovalci ali radovedneži nasploh поблиže spoznali kraje, ki so povezani s soško fronto in izvedeli za košček zgodbe pokopanih mož.

Ekipa zgodovinarjev in raziskovalcev z obeh strani meje (med drugimi Marco Mantini, Roberto Toderi in Mitja Močnik) je s podporo deželnega spomeniškega varstva in vojaške ustanove Onorcaduti med dokumenti v občinskem arhivu izbrskala enega iz dvajsetih let preteklega stoletja, na katerem je bil s svinčnikom zapisan seznam vseh padlih v prvi svetovni vojni. Sledilo je pikolovsko delo zbiranja informacij, lociranja posameznih grobov, dokumentiranja in fotografiranja ter ugotavljanja, od kod dejansko prihajajo ostanke skupno 4513 padlih (po vojni so namreč prvotna pokopališča prekopali in ostanke umrlih premeščali drugam). Zbralo se je kar precej podatkov: ob imenu in narodnosti - avstro-ogrski, italijanski in ruski vojaki -

Projekt so včeraj predstavili na tiskovni konferenci, desno grobovi na avstro-ogrskem pokopališču v Nabrežini

FOTODAMJ@N

so ugotovili tudi čin in vojaško enoto ter seveda datum smrti.

Nastala je dokaj popolna podatkovna baza, ki je na spletu na voljo vsakomur. Dovolj je, da v računalnik vtipka naslov www.percorsiprovinciats.it/1914-1918 (poskrbljeno pa je tudi za aplikacijo za pametne telefone) in odprla se bo štiri jezična spletna stran, posvečena projektu. Uredilo jo je podjetje Divulgando in jo opremilo z vso zgodovinsko dokumentacijo in fotografijami. To pa še ni vse, saj so podobne informacije na voljo tudi na samih pokopali-

ščih; ob vhodu vanje so namreč postavili kamniti zidek z informativno tablo (t.i.multimedijski totem), kjer je ob fotografijah in krajšem opisu pokopališča tudi QR koda za pametne telefone.

Za številnimi vojaki se je v času izgubila vsaka sled. Vojna vihra jim je izbrisala identiteto, projekt pa naj bi jim jo vsaj delno povrnil. K temu lahko pripomore tudi vsak od nas, ki lahko morebitne informacije, fotografije ali katerikoli predlog pošlje na elektronski naslov cimiteri14-18@percorsiprovinciats.it. (sas)

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA - Podpora šolam in družinam v stiski

Kupon za nakup učbenikov in knjig

Spodbujanje branja zlasti slovenskih avtorjev - Kupon unovčljiv v TKS

Pobudo so predstavili v Tržaškem knjižnem središču

FOTODAMJ@

Pred začetkom novega šolskega leta je Zadruga kraška banka poskrbela za sila dobrodošlo potezo - za denarno pomoč šolam, pravzaprav družinam v stiski pri nakupu šolskih učbenikov in knjig. Ob odprtju novega Tržaškega knjižnega središča je namreč upravni odbor ZKB sprejel sklep, da bo slovenskim višjim srednjim šolam in didaktičnim ravnateljstvom na Tržaškem namenil prispevek v obliki kuponov (skupna vrednost 5000 evrov). Slednjega bodo šole lahko uporabile za pomoč družinam v finančnih težavah: dejansko bodo šole z njim

krile stroške za nakup šolskih učbenikov in knjig za potrebne dijakov oziroma ga bodo uporabile za obogatitev svojih knjižnic s publikacijami slovenskih zamjskih založb Mladika in ZTT.

Pobudo je na včerajšnjem srečanju v Tržaškem knjižnem središču (kjer bo mogoče kupone unovčiti do 31. decembra letos) predstavil predsednik banke Adriano Kovačič in opozoril, da je ZKB hkrati primarna slovenska gospodarska ustanova, ki podpira zlasti strateške in smiselne dejavnosti na našem območju. Mednje uvršča nedvomno tudi šole in se-

veda mlade, ki jo obiskujejo: šole prejemajo vse manj prispevkov in družine si vse težje privoščijo nakup knjige. »Branje je zlasti v zgodnjem otroštvu dejavnost, ki povezuje otroka s starši: najprej so starši tisti, ki prebirajo otroku knjige, nato se otrok sam preizkusi v branju staršem. Branje je torej nek intimni trenutek znotraj družine, trenutek, ko si vzamemo čas drug za drugega in uživamo ob pripovedi in pogovoru o prebranem. Tudi z branjem namreč gradimo družinski odnos,« je odločitev utemeljil Kovačič.

Slovenske otroške in mladinske knjige so zelo kakovostne in prav je, da tudi naši otroci in najstniki lahko sežejo po sodobnih otroških in mladinskih knjigah ter da si šolske knjižnice ob slovenskih klasikih lahko privoščijo tudi nabavo sodobnejših avtorjev. »Nadejamo si, da bi postalo branje, zlasti branje slovenskih knjig, pozitivna izkušnja za mlade bralce. Za to pa potrebujemo novo sinergijo: strokovnjakov - učiteljev in staršev,« je dejal Kovačič in žogo podal vzgojiteljem, učiteljem in staršem, ki naj poskrbijo, da postane branje za otroka pozitivna izkušnja, prijeten doživetje in užitek.

Pobudo so včeraj pozdravili tudi ravnatelji vseh štirih višjih srednjih šol ter petih didaktičnih ravnateljstev, vodja deželnega Urada za slovenske šole Igor Giacomini, predsednik SSO Walter Bandedel in Ilde Košuta v imenu podjetja TS360. (sas)

NABREŽINA - Praznik zavetnika sv. Roka

V znamenju kulture in domačih gostincev

Z leve Damjan Pertot, Dario Štolfa in Massimo Veronese med predstavitvijo FOTODAMJ@

Tudi letošnji spored Praznika sv. Roka v Nabrežini se obeta dokaj pester. Od 13. do 16. avgusta se bodo na trgu in v njegovi neposredni bližini v priredbi Jusa Nabresina Gemeinde, pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina in v sodelovanju z društvi SK Devin, SKD Igo Gruden, AŠD Sokol, KD Harmonija in ŠKD Ajser 2000 odvijali kulturni in športni dogodki, razstave, animacija za otroke, v kioskih in gostinskih obratih pa bo na voljo bogata kulturna ponudba. Letošnja novost, poleg sobotnega odprtja kioskov ob 12. uri, predstavlja tudi vključitev v kulturno ponudbo vseh nabrežinskih gostinskih obratov ter kmetij Pertot in Ušaj. Ti bodo gostom ponujali domače specialitete: Bar Igor fanclje z dušo, Kavarna Gruden kuhane štruklje, Picerija Pam Pam pico sv. Roka, Bunker krožnik sv. Roka in Bar Sandra meni sv. Roka.

Kot pa je na predstavitvi letošnjega praznika sv. Roka na kmetiji Pertot-Špjenjvi dejala nabrežinska kulturna in politična delavka Mariza Škerk, je uspeh vaške prireditve brez kulturne vsebine dandanes težko zamisliti. V Nabrežini bo zato tudi letošnji program kulturno bogat, začeni s številnimi razstavami. Med temi je razstava ob 70. obletnici društva Igo Gruden v nabrežinskem Kulturnem domu, ki bo s čebelarstvo razstavo zaživela že prvi dan in sicer v četrtek, 13. avgusta, ob 18.45. Isti dan (ob 18.20) bodo v Grudnovi hiši odprli razstavo včerajšnjih deklet, na kmetiji Pertot razstavo vinjet Mateja Grudna - Čačke (ob 19.15), na kmetiji Ušaj pa fotografsko razstavo Miloša Zidariča - Žetev sivke (ob 19.45).

V soboto, 15. avgusta, bodo ob 16. uri podpisali listino prijateljstva in sodelovanja med župani ob priložnosti pohoda Buje - Triglav. Dogodek bo obogatil nastop godbnarstva iz Komna in Nabrežine, med podpisom listine pa se bo v kiosku SK Devin že vrtil bik na žaru. Ob 18. uri bo v Kulturnem

domu predavanje čebelarja Danijela Novaka, ob 18.30 bo Škd Ajser 2000 priredil ex tempore umetnikov. Dan se bo zaključil s koncertom v cerkvi sv. Roka z Vokalnim Ensemble Vikra pod vodstvom Petre Grassi.

V nedeljo, na dan sv. Roka, bosta ob 10. uri slovesna sveta maša in procesija.

Od četrta vse do nedelje bo živahno predvsem na trgu z nastopom Kraških ovčarjev (v četrtek), Kingstonov (petek), skupine Happy day (soboto), v nedeljo pa še glasbenega tria Giuliapellizzariballaben. Pri Babč'vih bo društvo KD Harmonija poskrbelo za animacijo otrok, medtem ko bosta na športnem igrišču Ašd Sokol od 13. do 15. avgusta vsak dan po 18. uri na sporedu turnir odbojke in košarke - več info na www.asdsokol.com. (mar)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 8. avgusta 2015

MIRAN

Sonce vzide ob 5.56 in zatone ob 20.25 - Dolžina dneva 14.29 - Luna vzide ob 0.34 in zatone ob 15.21.

Jutri, NEDELJA, 9. avgusta 2015

JANEZ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 37 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 50-odstotna, veter 5 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 26 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 3. do nedelje, 9. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 1 - 040 635368, Oširek S. Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje Polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Oširek S. Vardabasso 1, Korzo Italia 14, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje Polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14 - 040 631661.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

PODVIG - Prekolesarili 530 km od Vejne do Medžugorja

V cilju z rahlo zamudo

Na poti jim je veliko težav povzročala visoka temperatura - Vsak kolesar popil 18 litrov tekočine

V četrtek popoldne, natanko ob 17.40, je skupina sedmih kolesarjev-romarjev iz Trsta in Verone krenila z Vejne na pot proti Medžugorju. 530 kilometrov dolgo progo so želeli prekolesariti v manj kot 24 urah, saj so v prejšnjih poskusih vedno uresničili svoj cilj, včasih le za nekaj minut. Tokrat so zastavljeno časovnico zgrešili za dobro uro, saj jim je med dnevom veliko težav povzročala visoka temperatura, ki je dosegla tudi 39 stopinj.

Že peto kolesarsko romanje na relaciji Vejna-Medžugorje so letos prvič opravile tudi tri ženske, ki so z moškim delom odprave med potjo obdržale približno povprečno hitrost 26 km/h.

Načrtovanih postankov je bilo devet, eden vsakih 60 km poti. Za pijačo, hrano in tehnično pomoč pa je skrbel še ekipa spremljevalcev ter mehanikov s kombijem, avtomobilom in dvema avtomobiloma.

Že na startu in prvih kilometrih proti slovenski meji je bila majhna skupina kolesarjev dokaj razpoznavna, saj so ob počasnem spremstvu štirih vozil bili oblečeni v kolesarske majice z Marijino podobo.

Pomoč spremstva je bilo verjetno dokaj dobrodošla, ko se je temperatura počasi dvignila sredi dneva in zahtevala svoj davek, tako da je tekočina kar tekla iz plastičnih kolesarskih steklenic - bidonov. Vsak kolesar naj bi na poti spil približno 18 litrov tekočine.

Poleg kolesarjev iz Verone so na pot proti Bosni krenili še trije tržaški kolesarji, med temi Laura

Skupina kolesarjev med startom na Vejni

FOTODAMJ@

Sgambatti iz Ricmanj, Tržačan Francesco Driuss in Repenc Igor Vodopivec, ki je v zadnjih letih zbral kar nekaj izkušenj na balkanskem asfaltu. Slednji je bil poleg Silvie Bovo edini, ki je prekolesaril celotno progo, ostali kolesarji so se zaradi vročine odpovedali nekaterim odsekom. Med prečkanjem hrvaško-bosanske meje pa so bili le deležni osvežitve, saj se je iz črnih oblakov pošeno vtil dež, temperatura pa je padla za dobrih 15 stopinj. (mar)

OSLAVJE - Opravili regulacijski poseg na pritoku Grojnice

Namesto postrvjih mladice blato v kamnitem oklepu

Pred regulacijskim posegom so v njem plavale mladice soških postrvi. Ob zaključku gradbenih del je njegova struga ujeta v kamniti oklep, dno je prekrito z blatom, obrežnega rastlinja ni več. Pred nekaj dnevi se je zaključil regulacijski poseg na malem pritoku Grojnice, ki izvira pod Oslavjem. Čeprav njegov tok ne nikogar ogroža in ob njem ni zgrajene niti ene hiše, so se na deželi odločili, da je treba regulirati potok, ki sicer teče po ozemlju goriške občine. Z velikimi apnenčastimi bloki - od kdaj imamo v Brdih apnenec? - so utrdili nekaj deset metrov potoka, zgradili so tudi nov most.

Preden so se bagri lotili uničevanja naravnega videza lepega briškega potoka, je bilo treba poskrbeti za izlov rib. »V potok smo lani vložili okrog sto mladice soške postrvi; očitno so dobile izredno okolje za svojo rast, saj so v enem letu zrastle od treh do 32 centimetrov dolžine. Potok je bil poln najrazličnejših vodnih žuželk, postrvi so pod senco bujnega obrežnega rastlinja preživele tudi najbolj vroče dneve, ko se je voda segrela do 26 stopinj,« pravi Walter Princi, predstavnik goriškega ribiškega okoliša v deželni odboru zavoda Ente tutela pesca. Po njegovih besedah so z regulacijskim posegom hudo posegli v potok; njegovo dno je zdaj povsem razdejano, brez obrežnega rastlinja se bo voda v poletnih mesecih hitreje segrela, apnenčasti kamni nikakor ne sodijo v briško naravno okolje. Zelo kritični so tudi predstavniki zveze Legambiente, ki so pred meseci odločno pozvali deželo, naj ne izpelje predvidene regulacije. Okoljevarstveniki poudarjajo, da bi morali regulacijske posege opravljati s čisto drugačnimi tehnikami, ki so okolju prijazne in ki se jih poslužujejo v številnih krajih po Evropi in Italiji. »Kjer voda izpodjeda bregove, jih utrdijo z lesenimi koli in na brežino posadijo krajevno rastlinje - zlasti vrbe, ki s svojimi koreninami povsem naravno utrdijo breg. Ne gre za znanstveno fantastiko, temveč za čisto običajne ukrepe, ki so na Tridentinskem in Južnem Tirolskem na dnevnem redu,« pravijo okoljevarstveniki, ki so pred začetkom regulacijskega posega - vrednega sto petdeset tisoč evrov - poudarili, da gre za »zakonito uničevanje naravnega okolja, ki je v prejšnjih letih že prizadelo Grojnico in druge potoke v Brdih.«

»Zakon zapoveduje ohranjanje naravnih habitatov. V briških potokih živi rak koščak, v številnih izmed njih dobimo tudi soško postrv, ki je ogrožena vrsta. Zelo razširjen je tudi mrenič - *Barbus balcanicus*, ki je v Furlaniji Juljski krajini prisoten samo pri nas. Briški potoki si zaslužijo večje zaščite, ne pa uničevanja,« je prepričan Princi.

Kdor si hoče ogledati regulirano strugo potoka, se mora peš odpraviti iz doline Grojnice proti Oslavju. Po šesto metrih hoje po gozdu bo zagledal regulirani del potoka in se verjetno vprašal, zakaj so strugo utrdili s tako velikimi kamni, saj nikogar ne ogroža. Potok teče pod pobočjem, na katerem rastejo večinoma samo akacije; v bližini ni hiš, le nekaj vinogradov je na nasprotnem pobočju. (dr)

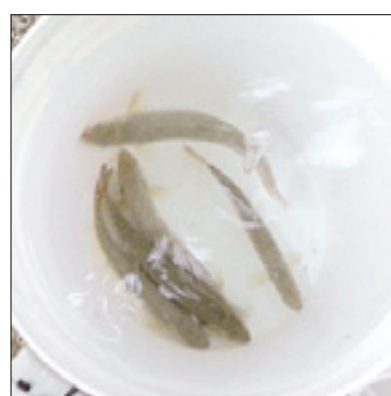
Regulirani del pritoka Grojnice

FOTO W.P.

Potok pred začetkom regulacijskega posega (levo); mladice soških postrvi so v njem dobile dober življenjski prostor, tako da so v enem letu zrastle od treh do dvaintridesetih centimetrov dolžine (desno)

FOTO W.P.

GORICA - Peterin Zveza občin naj bo trijezična

Goriški občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin je včeraj vložil pisno svetniško vprašanje županu Ettoreju Romoliju o trojezičnem poimenovanju in statutu zveze občin za Zgornje Posočje in Brda. »Iz neuradnih virov sem izvedel, da naj bi se občina Gorica, edina v novi zvezi občin Zgornjega Posočja in Brd, zoperstavljala trojezičnemu poimenovanju zveze, ki bo združevala 15 občin v okolici Gorice. V novi zvezi bodo poleg Gorice še slovenski občini Sovodnje in Števerjan ter skupina furlanskih občin na desnem bregu Soče. Ker me tak pristop preseneča, župana sprašujem, ali potrjuje tako stališče in če ga potrjuje, kateri so razlogi za to,« sprašuje Peterin in nadaljuje: »Ko se obravnavajo vprašanja povezana z manjšinami, nekateri trdijo, da ni to glavni problem Gorice in njene okolice, saj so izzivi, ki so povezani z gospodarstvom in drugimi družbenimi dinamikami, veliko bolj pereči. Res je, naše mesto ima številne probleme; še toliko bolj je zato nerazumljivo tako ravnanje župana, ki ustvarja problem tam, kjer ga ni, ko nasprotuje poimenovanju zveze občin v italijanski, slovenski in furlanski verziji, ko to sploh ne prinaša dodatnih stroškov za javne uprave.«

Peterin poudarja, da se v trojezičnem poimenovanju zrcali prepletanje kultur in jezikov, ki so doma v Gorici. »Zanikati to dejstvo je skregano s sedanjostjo in z zgodovino. Ista uprava, ki se odpira sodelovanju v EZTS, ima še vedno nerazumljive mentalne zapreke ob preprostem vprašanju, kot je trijezično poimenovanje zveze občin? Že sama Gorica ob pisanju novega občinskega statuta bi si lahko dala trojezično ime. Delno razumem bojzani nekaterih, ko so v petdesetih letih prejšnjega stoletja pisali statut goriške občine. Takrat so hoteli ob vsakem koraku dokazovati, da je Gorica italijanska, zato je bilo potencialno nevarno tudi večjezično ime. Že težje razumem vztrajanje po tej poti, ko so v sredini devetdesetih let pisali statut, ki je še v veljavi. Svet se je od takrat k sreči popolnoma spremenil, danes Gorice ne nihče pobere nikomur, zato si lahko privoščimo povedati celotni družbi in to tudi uradno zapečatiti v imenu, da Gorica in Goričani smo in bomo ostali izredno zanimivo prepletanje zgodovine in sedanjosti, ki ga sintetično opisujemo z imenom Gorizia-Gorica-Gurize-Görz. Tako je tudi z okoliškimi teritorijem in naj bo tako tudi z nastajajočo zvezo občin, začeniši z njenim večjezičnim poimenovanjem in statutom,« poudarja David Peterin.

TRŽIČ - V pristanišču se veselijo okoljskega dovoljenja za poglobitev kanala

Zelena luč ob porastu pretovora

V prvih šestih mesecih letošnjega leta pretovorili 2.310.000 blaga - Ob koncu leta ciljajo na postavitve novega rekorda

V Trziču se veselijo novice, da so v Rimu končno prižgali zeleno luč za izkop kanala pred pristaniščem Portorosega. V četrtek se je na okoljskem ministrstvu zaključil postopek za izdajo okoljskega dovoljenja za izkop kanala, ki bo ob zaključku del globok 12,5 metra. Z morskega dna bodo morali odstraniti 885.000 kubičnih metrov materiala; zdaj je kanal globok 11,5 metra, kar je premalo za varno plovbo večjih ladij. »Po desetih letih čakanja se je zadeva končno premaknila z mrtvega tira,« poudarja deželna odbornica za okolje Sara Vito, po kateri gre za izredno pričakovan poseg, ki bo tržiškemu pristanišču zagotovil nadaljnji razvoj. Postopek za izdajo načrta je vodilo pristanišče podjetje, za načrtovanje kot tako je poskrbel konzorcij za razvoj tržiške industrijske cone. Načrt upošteva

celo vrsto omejitev; med izkopom bodo morali posebno pozornost nameniti motnosti vode tako zaradi bližine kopalnišča v Marini Julii in Štarancanu kot zaradi gojišč klapavic pred Devinom.

V pričakovanju na izkop se je prvo šestmesečje letošnjega leta v tržiškem pristanišču zaključilo s pozitivnimi številkami. Pretovor je končno dosegel količine pred začetkom krize leta 2008; skupno so pretovorili 2.310.000 ton blaga, v enakem obdobju lanskega leta je pretovor znašal 2.057.000 ton. Porast pretovora je bil 12-odstoten. Pristaniški operaterji upajo, da se bo pozitiven trend nadaljeval do konca leta, ko bi lahko prvič presegle prag 4,5 milijona ton pretovorjenega blaga. Pretovor je zrastle predvsem po zaslugi metalurških izdelkov, raste tudi pretovor avtomobilov. V prvih šestih mesecih letoš-

nega leta so pretovorili 59.098 avtomobilov, lani jih je skozi Trzič šlo 51.992; porast je 13,67-odstoten. Zadovoljni so tudi s pretovorom celuloze, ki že tradicionalno predstavlja eno četrtino vsega pretovora v tržiškem pristanišču. V prvem šestmesečju so pretovorili 550.332 ton celuloze, en odstotek več kot v enakem obdobju lanskega leta. Za potrebe termoelektrarne so nazadnje pretovorili 482.472 ton premoga, kar je za 42 odstotkov več kot lani.

Lansko leto so v Trziču skupno pretovorili 4.286.382 ton blaga, kar je bilo za 8 odstotkov več kot leta 2013. Lanski rezultat je bil tretji najboljši; več blaga so v zgodovini tržiškega pristanišča pretovorili le v letih 2006 in 2007 (4,5 in 4,4 milijona ton). Če se bodo pričakovanja uresničila, bo letošnji rezultat še boljši.

GORICA - Umival se je pod sejmskim razstaviščem, kjer ga je naenkrat odnesel tok

Pribežnik utonil v Soči

Pod goriškim sejmskim razstaviščem Expomego je okrog 10.30 stopil v reko, da bi se umil, vendar ga je zatem tok naenkrat začel odnašati. Na pomoč je klical prijatelja, ki je skočil v vodo, da bi ga zadržal, vendar so bila njegova prizadevanja zaman. Nesrečnemu pakistanskemu pribežniku ni uspelo iz vode, močan tok - iz solkanskih zapornic so takrat spuščali okrog 80 kubičnih metrov vode na sekundo - ga je odnesel naprej. Njegov prijatelj je stekel po bregu proti cesti, kjer je srečal delavca; prosil ga je, naj mu pomaga in mu skušal razložiti, kaj se je pravzaprav zgodilo. Za silo sta se sporazumela in delavec je zavrtel interventni številki 118 in 113. Na kraj so nemudoma prihiteli policisti, reševalci in gasilci, ki so se takoj lotili iskanja pogrešanca. Kmalu zatem so se jim pridružili še gasilci-potapljači iz Trsta, priletel je tudi gasilski helikopter, s katerega so sredi popoldneva zagledali truplo pogrešanega pribežnika. Tok ga je odnesel nekaj sto metrov naprej, njegovo truplo so okrog 16.30 pobrali iz stranskega rokava reke pod Štandrežem, nekaj sto metrov pred mostom ceste 56 Bis. Kjer je mladenič stopil v vodo, so policisti našli njegovo majico, hlače in copate.

Mladenič je imel 25 let, doma je bil iz Pakistana; pred nekaj dnevi je prišel v Gorico in ob prihodu v mesto opravil pregled Rdečega križa. Skupaj s številnimi drugimi pribežniki je v pričakovanju na pridobitev statusa azilanta živel v zasilnih zavetiščih in šotorih na bregu Soče. V zadnjih dneh naj bi se ob reki zadrževalo kakih šestdeset beguncev, vendar njihovega točnega števila nihče ne ve. Pribežniki vodo iz Soče uporabljajo za pripravo hrane, v reki se tudi umivajo in kopajo.

Prijatelji nesrečnega Pakistanca ob prizorišču nesreče pod sejmskim razstaviščem z goriškima prostovoljkama (levo); truplo so zagledali s helikopterja, našli so ga pod Štandrežem (desno); v iskalni akciji so sodelovali policisti, karabinjerji in gasilci (spodaj)

BUMBACA

GORICA - Promocijska turneja prvoligaša Udinese

Želijo si goriških navijačev

Igralcev ni bilo na spregled, saj se mudijo v Španiji - V mesto dospela le tovornjak in avtobus

Peščica ljudi, ki se je včeraj popoldne zbrala na Verdijevem korzu, da bi pričakala prihod igralcev nogometnega prvoligaša Udinese, je ostala prazen rok. Na začetek peš cone na Korzu Verdi je - v zamudi - dospel le tovornjak z osebjem, ki skrbi za promocijo podjetja Udinese Calcio, o igralcih pa ni bilo ne duha ne sluha, saj se

Podturnu, saj se je tovornjak nato preselil na prizorišče šagre sv. Roka. Tam so organizatorji občinstvo pozabavali z animacijami, z raznimi nagradnimi igrami in z namiznim nogometom, za najmlajše - in starejše - pa je bil na voljo tudi »playstation«.

Delegacija italijanskega prvoligaša se od 10. julija mudi po celi deželi za promocijo ekipe in letošnje sezone, ko bodo Totò Di Natale in soigralci prvič zaigrali na obnovljenem stadionu Friuli; njegovo maketo so včeraj predstavili na šagri v Podturnu. »Obisk tovornjaka podjetja Udinese Calcio je bil neke vrste dogodek v dogodku, saj je odlično pospremil začetek priljubljene šagre. Praznik v Podturnu se je tako športno obarval, s prisotnostjo predstavnikov italijanskega prvoligaša pa je pridobil tudi deželno razsežnost,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, ki je Udinesejevo delegacijo pričakal že na Verdijevem korzu. Promocijska turneja ekipe Udinese se bo nadaljevala v ponedeljek v Palmanovi, zaključila pa se bo v nedeljo, 16. avgusta, ko bo Udinese odigral tekmo državnega pokala proti zmagovalki srečanja med L'Aquila in Novaro. (av)

trenutno mudijo v španskem mestu Granada, kjer jih danes ob 20.30 čaka prijateljska tekma s tamkajšnjo nogometno ekipo. Kasneje se je na Korzo pripeljal še izredno tehnološki avtobus novogoriške družbo Avrigo, ki bo nogometna Udineseja prevažal po celem italijanskem polotoku. Nekoliko bolj zabavno je bilo v Ulici Veniero v

Udinesejev avtobus na Korzu (pod naslovom) in tovornjak v Podturnu

FOTO:AV.

GABRJE - Najdba

V zabojniku na pokopališču deli divjega prašiča

V zabojniku na gabrskem pokopališču so včeraj našli dele divjega prašiča. Ko se je zjutraj uslužbenec podjetja Isa Ambiente, približal zabojniku, je iz njega strahno zaudarjalo. Ko ga je odprl, je takoj razumel zakaj. V zabojniku je bilo več delov divjega prašiča - noge, kosti, meso, ščetine... Uslužbenec smetarske službe je obvestil sovodenjsko občino, le-ta je na najdbo opozorila zdravstveno podjetje, ki je zatem poskrbelo za odvoz smrdečih odpadkov. Na sovodenjski občini so nam pojasnili, da so v zabojnikih na občinskem ozemlju prvič naleteli na tovrstno najdbo. Sicer pa imajo po vsej pokrajini težave z objestneži, ki odlagajo v zabojnike ob pokopališčih vreče, polne najrazličnejših odpadkov.

GORICA - Pod lipami

Poklon Avseniku in njegovi glasbi

Aleksij Jercog z Jožico Svete in tercetom Kresnice (zgoraj); udeleženci večera (desno)

BUMBACA

Četrtekovo Srečanje pod lipami so posvetili spominu na »ikonu« slovenske narodno-zabavne glasbe Slavka Avsenika, ki je umrl letošnjega 2. julija v 86. letu starosti. Poleg Kulturnega centra Lojze Bratuž in krožka Anton Gregorčič je pri organizaciji večera sodeloval tudi deželni sedež RAI FJK, sicer producent dokumentarnega filma Spomin - Naših 60 let ob Avsenikovih melodijah, katerega scenarij in režijo je podpisal Aleksij Jercog.

Pred predvajanjem enournega dokumentarca je večer uvedla Avsenikova pesem Tam, kjer murke cveto, ki jo je izvedel vokalni tercet Kresnice. Tega je med večerom spremljal sam Aleksij Jercog s harmoniko, nekaj pesmi je skupaj s tercetom zapela tudi Jožica Svete, pevka ansambla bratov Avsenik. Po glasbenem uvodu sta občinstvo pozdravili predsednica centra Bratuž Franka Žgavec in direktorica slovenskih programov RAI Martina Repinc. Besedo je nato ponovno prevzel Aleksij Jercog, ki se je zapletel v pogovor z Jožico Svete. Ta je poskrbela za lepo število anekdot,

ki so vezane na Slavka Avsenika. Opisala ga je kot pri delu strogega in natančnega človeka, ki je bil drugače zelo pozoren na probleme in težave drugih. Jožica Svete je tudi povedala, da je bila zelo počaščena, ko jo je Slavko Avsenik povabil na avdicijo. Med večerom so tudi poudarili, da je Slavko Avsenik imel več kot 10.000 nastopov, pri srcu pa so mu še posebej ostali tudi koncerti v zamejstvu, predvsem na Majenci v Dolini.

Zavrtel se je nato Jercogov dokumentarec, s katerim se je režiser poklonil Avsenikovi ustvarjalnosti. V kamero je ujel pričevanja triinšestdesetih protagonistov Avsenikovih glasbenih poti: od članov družine Avsenik preko glasbenikov in pevcev ansambla do muzikologov, skladateljev ter drugih kulturnih in glasbenih delavcev. Dokumentarec tudi priča o vplivu, ki ga je Avsenikova glasba imela na ustvarjalnost zamejskih glasbenikov in nasploh na ljudi z Goriškega in Tržaškega, ki so se v četrtek poklonili pravi legendi narodno-zabavne glasbe. (av)

KOŠARKA - Prvič v zgodovini

Kitajska bo organizirala SP leta 2019

TOKIO - Kitajska, kjer je košarka po zaslugi zvezdnika Yaa Minga postala v zadnjih letih zelo priljubljena, je teden dni po zmagi na izboru za organizatorja zimskih OI 2022, dočakala tudi prvo največje tekmovanje v tem športu. Mednarodna košarkarska zveza (Fiba) je včeraj odločila, da bo svetovno prvenstvo za košarkarje leta 2019 na Kitajskem. Kitajska je imela za izvedbo tega SP, na katerem bo prvič nastopilo 32 reprezentanc, enega protikandidata, Filipine, a so Kitajci na zasedanju Fibe v Tokiu dobili več glasov. Na koncu je bilo glasovanje dokaj prepričljivo v prid Kitajske, ki je zmagala s 14 glasovi proti sedmim. Kitajci bodo prvo SP pripravili v osmih mestih: v Pekingu, Nanjingu, Suzhouju, Wuhanu, Guangzhouju, Shenzhenu, Foshanu in Dongguanu.

Yao Ming ANSA

»To je prav poseben trenutek. Vem, koliko igralcem pomeni, če lahko igrajo na tako velikem tekmovanju pred domačimi navijači,« je dejal Yao Ming, ki po končani karieri ostaja v kitajski košarki, za to prvenstvo pa je bil pomemben kot posebni predstavnik oziroma ambasador kandidature, kar je bil tudi prejšnji teden na izboru za prireditelja ZOI 2022 (na sliki). Velikan pod koši je pri tem namignil na domače olimpijske igre v Pekingu leta 2008, kjer je imel eno glavnih zvezdnških vlog med kitajskimi športniki.

V 15-mesečnem kvalifikacijskem obdobju se bo za vstopnice za SP potegovalo kar 140 ekip.

ALPSKO SMUČANJE - Novogoričanka Ana Bucik v reprezentanci

Zdaj prva slalomistka

Računa tudi na dobre uvrstitve v kombinaciji, a bo morala za to premagati strah pred smukom

ZREČE - Prihodnja smučarska sezona bo prva po dolgem času brez najboljše slovenske alpske smučarke Tine Maze, ki še ostaja na seznamu reprezentantk, a si je vzela leto premora. Svetovno prvenstvo bo 2017 v St. Moritzu, prihodnjo sezono bo tako vse podrejeno svetovnemu pokalu in Zlati lisici. Jedro reprezentance bodo Ilka Štuhec, Ana Bucik, Ana Drev in Maruša Ferk, sicer je v ekipi A sedem smučark, v ekipi B pa še pet.

Največji problem reprezentantk je premajhno število ur snežne vadbe, saj je smučarska zveza zaradi okleščene proračuna precej zmanjšala obseg vadbe. Zdaj reprezentantke vadijo na Rogli, pred tem so šest dni trenirale na ledeniku Mölltal, kjer so bili pogoji dobri, a primanjkljaj treninga na snegu bo težko nadomestiti.

Glavni trener Denis Šteharnek pravi, da bo program treninga moral prilagajati sredstvom, ki so na voljo. »Šest dni smo bili na Mölltalu, kjer smo imeli dobre razmere za trening. Treningu na snegu se zdaj pridružuje kondicija, nekje 20. avgusta pa se bomo spet odpravili na sneg. Glede na finančne možnosti se bomo odločili za dodaten trening na snegu, je pa res, da smo že precej dni tudi zamudili,« je dejal Šte-

Novogoričanka Ana Bucik med nastopom na lanskem SP v Beaver Creeku ANSA

harnik. Konec avgusta se Slovenke odpravljajo najprej na trening v švicarski Saas Fee, a to bo najbrž do prve tekme v Söldnu 24. oktobra, tudi vse, v Argentino namreč letos najbrž ne bodo šle.

Lansko sezono je bila ob Mazejevi druga najboljša smučarka Ilka Štuhec, ki edina računa na visoke uvrstitve v hitrih disciplinah. Zaradi drugačnih potreb treninga hitrih disciplin opravlja ta trening sama v svojem režimu z dodatnimi ljudmi in na svoje stroške. Serviserka ostaja njena mama, poleg tega je zraven še en trener, to je Grega Koštomaj.

Po poškodbi se v ekipi vrača Maruša Ferk, ki je morala lansko sezono izpustiti zaradi zloma mečnice. Ana Drevi ma precej visoke cilje, saj v skupnem seštevku meri nekje okrog 15. mesta oziroma čim višje v veleslalomu.

Najboljša slalomistka je zdaj Novogoričanka Ana Bucik, ki računa tudi na dobre uvrstitve v kombinaciji. Vendar bo sprva morala premagati strah v smuku. »V programu so štiri kombinacije, kar pomeni štiri dobre tekme zame. Na treningih se bom morala posvetiti hitrim disciplinam, da izgubim strah, ki ga imam že pri besedi smuk. Na tem področju želim veliko narediti, saj mi bo to koristilo tudi drugje,« je dejala Bucikova.

Obvestila

ZŠDI sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta od 10. do 14. avgusta.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠDI organizirata poletni center »Plesalček« za otroke od 3 do 8 let od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillemium.com.

KOLESARSKI KLUB ADRIA iz Lonjerja prireja tudi letos, prihodnjega 6. septembra, netekmovalni kolesarski »Maraton prijateljstva Ljubljana - Trst«, s startom ob 9.30 na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Vse informacije so objavljene med raznimi obvestili na spletni strani www.slosport.org.

KK BOR in ZŠDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 12. leta od ponedeljka 31. avgusta do petka 4. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com.

AŠD SOVODNJE IN ZŠDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2015 na nogometnem igrišču v Sovodnjah in sicer od 24.8. do 28.8.2015 v jutranjih urah od 08.30 do 12.30 ure. Prijave (do četrta 20.08.2015) in informacije po elektronski pošti: asdsododnje@libero.it; ali po telefonu: 0039 - 3283674301 (Rudi Devetak), 0039 - 3297411459 (Ljubica Butkovič), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386 - 40607320 (Rok Černe).

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

NOGOMET - Daniel Tomizza o vrnitvi h Krasu v Repen

Vrača se kot senator

Daniel Tomizza (desno) se je na prvem treningu rokoval s trenerjem Žlogarjem

FOTODAMJ@N

Daniel Tomizza se je po izkušnji v Križu in Trziču vrnil v Repen, kjer je že igral med sezonama 2008/09 in 2010/11. Operater Sklada Mitja Čuk se je odpovedal igranju v D ligi v dresu Ufm in sprejel z navdušenjem nov projekt NK Kras.

Zakaj ste se odpovedali igranju s Trzičani v D-ligi?

Lanska sezona je bila zame izredno naporna. Zmenil sem se že za poseben urnik, ker sem končal s službo ob 17. uri, ob 17.15 sem že bil v Trziču, večkrat sam na igrišču, tako da sem delal tudi individualne treninge.

Naporno pa je bilo tudi prvenstvo, vendar smo zmagali skoraj vse tekme. Letos pa bi bilo preveč ponoviti lanske ritme.

Torej ni bilo večjih težav v slačilnici Ufm-a ...

Odločitev sem sprejel tudi po pogovorih z drugimi izkušenimi nogometaši, ki so zapustili Ufm, med temi Alenom Carljem. Povlekel sem črto pod spiskom razlogov za odhod in se odločil, da se preizkusim v manj frenetičnem okolju.

V Repnu ste že pustili svoj pečat. Okolje vam je že znano. Kdo vas je prepričal k vrnitvi?

Poklical me je Radenko in sem rad volje prisluhnil namenom društva. Me-

ni se je zamisel o novem projektu zdelo posebno zanimiva. Veliko je sicer mladih, med temi taki kot Jan Košuta, ki sem ga treniral že med cicibani tu pri Krasu.

Imeli ste tudi druge ponudbe?

Nihče ni pričakoval moje odločitve. Klicali so me predvsem stari znanci, tudi iz nižjih lig, vendar sem dokaj hitro našel skupni jezik s Krasom.

Kako pa ocenjujete komentarje nekaterih, ki Krasu pripisujejo vlogo outsiderja?

Še sam se lahko težko izrečem. Verjetno bo prvenstvo zelo izenačeno. Favorit za napredovanje pa je še vedno Cjarlins Muzane, ob tej še Corno in Torviscosa.

Ste med starejšimi člani ekipe. S Spetičem in Grujičem vas v slačilnici čaka vloga senatorja. Ste mogoče že doživeli tako razmerje med mlajšimi in izkušnejšimi nogometaši?

Podobno izkušnjo sem doživljal v Portugaru v D ligi, ko sem sicer spadal v skupino mlajših nogometašev. Z mano je tedaj igral še Alen Carli. Prvo leto smo bili peti, naslednje leto pa smo napredovali v C2 ligo. (mar)

VESNA - Križani bodo prvo prijateljsko tekmo odigrali danes na domačem igrišču ob 18.30 proti ekipi Santa Maria.

GORICA - ŠZ Dom Zahvala Vremcu za plodno delo

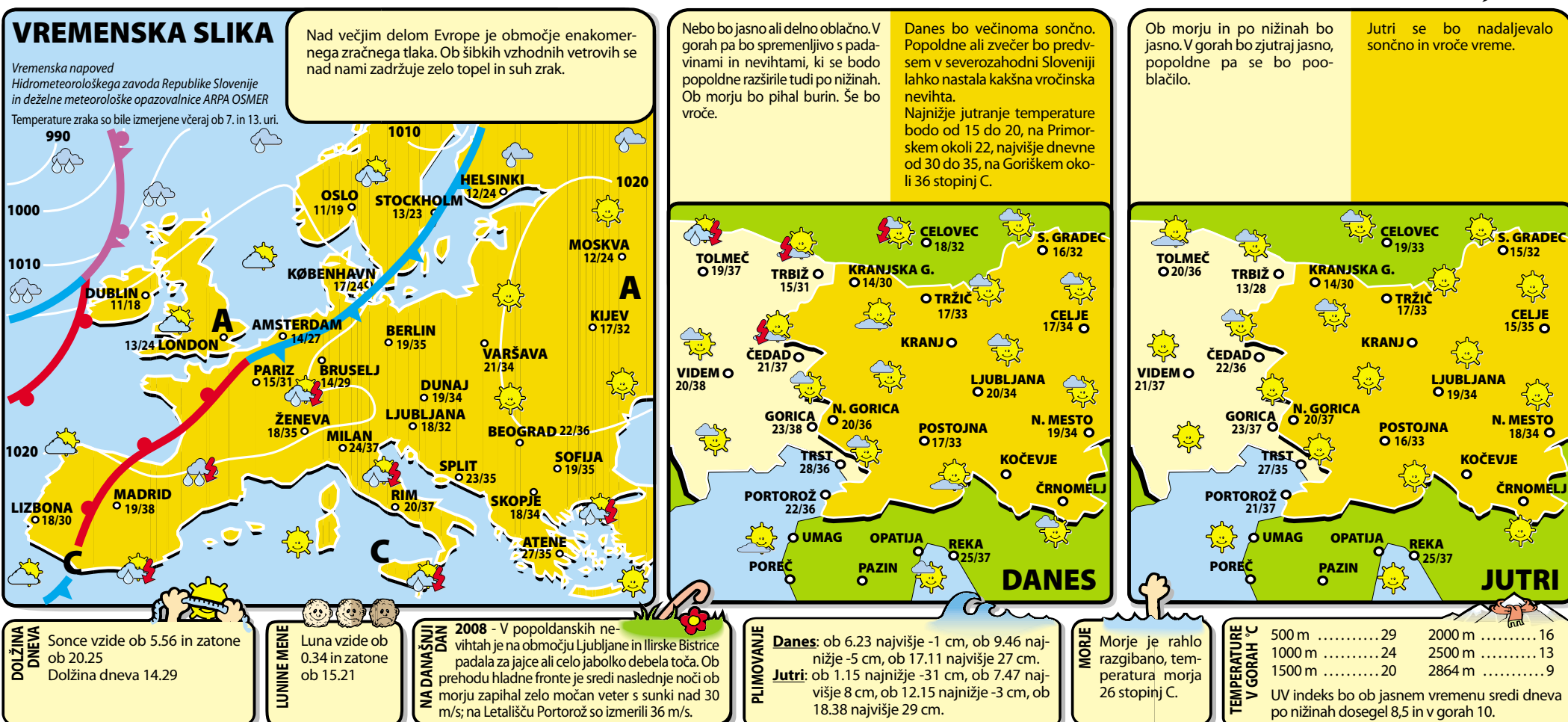
Pred štirimi leti je goriško Športno združenje Dom vzpostavilo čvrsto sodelovanje s trenerjem Andrejem Vremcem, da bi tudi na Goriškem »zgradili nekaj novega« tako s športnega kot tudi organizacijskega vidika. Z letošnjo novo sezono se trener, ki je prava »polifunkcionalna osebnost«, ponovno vrača k Jadranu in športni šoli Polet - Konotvel na Opčine, kar vodi do predvidevanja, da bo sodelovanje z »domovci« začasno presahnilo ali se vsaj bistveno zmanjšalo. In ravno zaradi tega se je pred dnevi vodstvo ŠZ Dom in Kulturnega doma v Gorici želelo toplo zahvaliti Andreju Vremcu za vložen trud in za plodno delovanje, ki je prav gotov obrodilo nadvse spodbudne rezultate. Trener Andrej Vrevec se je večernem srečanju po uvodnih nagovorih predsedni-

ka Doma Mitje Primožiča in predsednika Kulturnega doma Igorja Komela najprej zahvalil vsem domovcem (in staršem), s katerimi je sodeloval, nato pa izpostavil: »Skupno smo s trenerji ŠZ Dom gradili 'tehnično idejo', da ki odgovarja organizacijskim potrebam goriške športne stvarnosti. Posebno pozornost smo posvetili zahvali, da igrajo naši fantje, kar je klju-

čnega pomena, saj se ravno v ekipi kalijo naši bodoči kadri. Vzporedno s tem pa je bila naša skupna vsakdanja dolžnost, da si pri svojem delu ne prestando postavljamo vprašanje 'za koga delamo'. In prepričan sem, da smo pri ŠZ Dom v teh letih delali v pravi smeri za mlade in v prid slovenske narodne skupnosti na Goriškem,« je povedal Vrevec. (ik)

primorski_sport
facebook

Požari pestijo Španijo in Portugalsko, rekordna vročina v Franciji, Nemčiji in Avstriji

MADRID - Zaradi gozdnih požarov v regiji Extremadura na zahodu Španije je bilo včeraj več kot 1400 ljudi primoranih zapustiti svoje domove. Zaradi vročega in suhega vremena opozorila veljajo tudi v več drugih evropskih državah. Požar je po navedbah lokalne policije uničil več kot 5000 hektarjev gozda, v delo pa je vključenih okoli 330 gasilcev. Zaradi suše, naraščajočih temperatur in vetra pa se s povečanim tveganjem za pojav gozdnih požarov sooča tudi Portugalska. V mesečnem poročilu portugalskega inštituta za vremenske in morske raz-

mere so v juliju povprečno zabeležili le 3,5 milimetra padavin, medtem ko je običajna količina padavin julija 14 milimetrov. Opozorila zaradi izjemne vročine veljajo tudi za vzhod Francije, z rekordnimi temperaturami se prav tako sooča Nemčija. Tamkajšnji meteorologi napovedujejo, da bi lahko živo srebro na jugu države preseгло rekordnih 40,3 stopinje Celzija. Trenutni rekord so izmerili 5. julija v mestu Kitzingen na Bavarskem.

Vročina ne popušča niti v Avstriji. V delih države za soboto napovedujejo najvišje temperature med 35 in 39 stopinjami Celzija. Rdeči alarm velja za Dunaj, vzhod Spodnje Avstrije in Gradiščansko. Visoke temperature je v Avstriji mogoče pričakovati še vsaj do sredine naslednjega tedna.

TRIGLAV - Slavje ob obletnici Aljaževga stolpa Slediti Aljaževemu sporočilu o pogumu in pripadnosti

MOJSTRANA - Na včerajšnjih slovesnostih ob 120-letnici Aljaževga stolpa vrh Triglav so se zbrani spomnili zaslug dovskega župnika Jakoba Aljaža, da so slovenske gore ostale v slovenskih rokah. Ob tej priložnosti so hkrati opozorili, da je treba določiti stalnega skrbnika za stolp in urediti težave, ki tarejo prostovoljstvo in s tem tudi planinstvo. Kot je v govoru na svečani akademiji v Mojstrani povedal slavnostni govornik, vodja projekta izgradnje Slovenskega planinskega muzeja Miro Eržen, je obletnica priložnost, da se ozremo na sedanji položaj planinstva. »Moramo se vprašati, ali sledimo Aljaževemu sporočilu o pogumu, drznosti, pripadnosti in delavnosti ter čemu morda dajemo premalo poudarka,« je dejal Eržen.

Kot je izpostavil, je prostovoljstvo dandanes v čudnem položaju. »Po eni strani se množijo nagrade za prostovoljce, po drugi strani pa so vedno večje birokratske ovire za tiste, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom, ki ga je v planinstvu veliko. Zato je Aljažovo delo na nek način ogroženo, ker brez prostovoljnega dela ne bomo mogli v bodoče ohraniti takega standarda obratovanja koč, ki pa danes pomenijo tudi dopolnitev turistične ponudbe,« je pojasnil.

Slovenci smo bili kot narod že od nekdaj močno navezani na gorski svet, je spomnil predsednik Planinske zveze Slovenije Bojan Rotovnik, ki je osvetlil Aljažovo narodnozavedno delovanje. »Narodnozavednim Slovincem, ki so bili tudi veliki entuziasti, se lahko zahvalimo, da smo obdržali slovensko lice slovenskih gora,« je izpostavil Rotovnik.

Prepričan je, da je Jakob Aljaž s postavitvijo stolpa vrh Triglava prispeval velik kamenček v mozaik stoletnih prizadevanj Slovencev za samostojno državo in k veliki priljubljenosti planinstva med Slovenci. Aljažev stolp je že ob postavitvi veljal za simbol slovenstva in to vlogo je kulturni in zgodovinski spomenik državnega pomena ohranil vse do danes.

Tako kot ob uradnem odprtju stolpa 22. avgusta 1895 je tudi včeraj zjutraj s slovenskega očaka, kjer je potekala krajsa spominška slovesnost, odmevala slovenska planinska himna Oj, Triglav, moj dom, ki jo je uglasbil prav Jakob Aljaž. Svečanosti na vrhu Triglava se je udeležilo okoli 150 planincev, med njimi tudi Aljaževi potomci.

Za kovinski stolp, ki je podvržen ekstremnim vremenskim razmeram, že 120 let skrbi planinska organizacija, ki ji je Aljaž podaril stolp. Kot je opozoril Rotovnik, pa mora država skladno z zakonom čim prej določiti stalnega skrbnika, ki bo na podlagi ustreznih strokovnih usmeritev stalno skrbel za dobro kondicijo stolpa.

fotoutrip '15 70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uradništvih v Trstu in Gorici).

S Primorskim dnevnikom v Londonu

MITJA ŽAGAR